

— Ісусе, — процідив він крізь зуби, — кепські справи.

— Так, це кепсько, — погодився Рогатий Ганс згрубілим від страху голосом. Обидва чоловіки більше не ворушилися. Крізь тишу долинув ледь чутний спів вітру, що виринув із-за стрімчака й гнав поперед себе тоненький сніжний стяг. Еггер раптово відчув якийсь рух і вже наступної секунди беркицьнувся назад, упавши спиною на землю. Якимось чином Рогатому Гансові вдалося послабити вузли й блискавично швидко вибратися з нош. Тепер він стояв, висхлий у своєму лахмітті, й хитався від вітру. Андреас знову здригнувся.

— Негайно залазь назад, — попередив він, — бо знову щось підчепиш.

Рогатий Ганс застиг, витягши вперед шию. Якусь мить Еггерові здавалося, що чоловік прислухається до слів, які вже проковтнув сніг. Потім пастух повернувся й побіг великими стрибками в напрямку гір. Андреас скочив на ноги, послизнувся і, лаючись, знову гепнувся на дупу. Уперся обома руками в землю та зіп'явся на ноги.

— Повернись! — крикнув він услід пастухові, котрий кинувся навтьоки з неймовірною швидкістю. Але Рогатий Ганс його більше не чув.

Еггер скинув із плеча ремінь, дозволивши носам упасти на землю, і побіг за втікачем. Уже за кілька метрів йому, захеканому, довелося зупинитися — схил у цьому місці був занадто пологим, і він із кожним кроком провалювався в сніг аж по стегна. Сухорлява постать перед ним стрімко зменшувалася, аж поки нарешті не розчинилася остаточно в непроникно-білій хуртовині. Еггер склав рупором руки біля рота й закричав на все горло:

— Стій, ти, дурний псе! Ще нікому не вдалося втекти від смерті.

Усе марно — Рогатий Ганс зник.

Андреас Еггер спустився кілька останніх метрів до села, щоб зазирнути до заїзного двору «У золоті сарни» й зігріти свою глибоко перестрашену душу мисочкою шкварок і келишком домашньої трав'яної настоянки. Він знайшов собі місце просто біля старої кахельної грубки, поклав руки на стіл і прислухався, як повільно починає текти до пальців тепла кров. Дверцята грубки були відчинені, всередині потріскував вогонь. На якусь коротку хвилю чоловікові здалося, що він упізнав у полум'ї лице пастуха — той нерухомо витріщався у відповідь. Андреас хутко

причинив дверцята й перехилив свій шнапс, заплющивши очі. Коли він знову їх розплющив, поруч з'явилася молода панянка. Вона просто стояла, уперши руки в боки, і дивилася на нього. У дівчини було коротке волосся кольору льону, а її шкіра миготіла рожевим, розігрівшись теплом від грубки, і Еггер мимохіть подумав про щойно народжене порося. Хлопчиком він час від часу витягав їх із соломи й притискався обличчям до м'яких животиків, котрі пахли землею, молоком і свинячим навозом. Він опустив погляд на дівочі руки, аж раптом йому здалося дивним, що вони мали важкий, нікчемний і дурнуватий вигляд.

— Ще один? — поцікавилася дівчина, і Еггер ствердно кивнув. Вона принесла нову склянку і, нахилившись уперед, щоб поставити її на стіл, торкнулася складкою на блузці його передпліччя. Дотик був майже нечутний, але залишив по собі гострий біль, котрий, здавалося, щосекунди дедалі глибше вгризається в плоть. Андреас подивився на дівчину, і та всміхнулася.

Ціле життя Андреас Еггер згадував цю мить, цю коротку усмішку в пообідні години в шинку, коло грубки, яка тихо потріскувала.

Коли він трохи пізніше знову вийшов на вулицю, сніг перестав. Було зимно, і повітря залишалося прозорим. Клапті туману повзли поміж гір, верхівки яких уже осяяло сонце. Егґер залишив село позаду і попрямував додому крізь глибокий сніг. Біля лісового струмочка кількома метрами нижче від старої дерев'яної кладки вовтузилися діти. Вони покидали шкільні наплічники в сніг і позазлазили до річища. Дехто ковзав уздовж замерзлої течії навсидячки, а інші повзли по кризі на всіх чотирьох, дослухаючись до булькотіння внизу. Побачивши Егґера, вони згуртувалися й закричали:

— Кульгавий! Кульгавий! — Дитячі голоси лунали в застиглому повітрі чисто й чітко, наче крик молодого беркута, який кружляв високо над долиною й полював на сарн, що падали з урвища, чи косуль на пасовиськах. — Кульгавий! Кривоніг! — Егґер відклав ноші, підняв із навислого берега струмка шматок льоду завбільшки з кулак, нахилився й пожбурих у напрямку халамидників. Він прицілився занадто високо, тож крига пролетіла над дітьми. У найвищій точці своєї траєкторії якусь мить вона мала такий вигляд, наче збиралася залишитися там висіти назавжди — маленьким небесним тілом, що виблискує під

сонячними променями. Потім крига впала й нечутно зникла в затінку вкритих снігом сосен.

* * *

Минуло три місяці. Еггер сидів на пеньку, на тому самому місці та спостерігав, як жовтява хмара курави затемнює вхід до долини. Тієї ж миті з неї постали двісті шістдесят робітників, дванадцятьоро машиністів, чотири інженери, сім італійських кухарок і кілька інших людей — їхня кількість була далекою від уже названої робочої сили з будівельної бригади фірми «Біттерманн і сини», котра наближала-ся до села. Здалеку юрба скидалася на велетенську отару, лише примруживши очі можна було впізнати то тут, то там високо зведену руку або перекинуту через плече сапу. Натовп людей був лише авангардом колони важкого устаткування — з машинами, інструментами, сталевими балками й цементом. Були там також інші різноманітні будівельні матеріали, навантажені у ваговози й візки, запряжені конями, що рухалися неукріпленими вулицями неквапним кроком. Уперше в долині пролунало глухе деренчання дизельних моторів. Місцеві мовчки стояли вздовж узбіч, поки старий конюх Йозеф